

(4)

AECC05.1

(5×2=10)

VI. इन परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तरणि लिखत ।

महाभारतस्य रचयिता श्रीवेदव्यासमहर्षिः। सः तत्र पात्रधारी अपि। यदा यदा पाण्डवाः दुःखिताः भवन्ति स्म। तदा श्रीवेदव्यासमुनिः आगत्य तेषां दुःखं परिहरति स्म। श्रीकृष्णः अपि संवविधं साहायं विधोय पाण्डवान् पालयति स्म। अत एव कुन्ती कथयति – हे कृष्ण ! सर्वदा अस्माकं जीवने आपदः सन्तु। दुःखं भवतु। तदा भवान् आगत्य अस्मान् रक्षति इति विश्वासः आस्ति। सकलरक्षको, जगत्पतिः भवान् निरन्तरम् अस्मान् पालयतु इति प्रार्थयामि। एतेन अत्र भवतः दर्शनं भवति। अन्ते मोक्षोऽपि भविष्यति इति मम निश्चयः। कुन्त्या विश्वासः एषः।

- 1) महाभारतस्य रचयिता कः?
- 2) पाण्डवानां दुःखं कः परिहरति स्म?
- 3) श्रीकृष्णः कान् पालयति स्म?
- 4) अस्माकं जीवने आपदः सन्तु इति का कथयति?
- 5) अन्ते कः भविष्यति?

AECC05.1

Reg. No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I Semester B.B.A. Degree Examination, May/June - 2022**LANGUAGE SANSKRIT****Kumarasambhavam - V Sagra Grammar and Comprehension****(CBCS Scheme NEP 2021-22 Freshers)****Paper - I****Time : 2½ Hours****Instructions to Candidates:-**

- 1) Question No. I, V, and VI should be answered in Sanskrit.
- 2) Answer in Sanskrit/Hindi/English.

(10×1=10)**I. समीचीनम् उत्तरं लिखत ।**

संप्रियोद उत्तरान्वयन् आर्थिं बर्तयिरि.

Select and write the correct answer.

- 1) कुमारसभवस्य कर्ता कः?
  - a) भासः
  - b) भारविः
  - c) कालिदासः
  - d) महीदासः
- 2) पार्वत्याः तपः प्रदेशः किमिति प्रचितः/थि?
  - a) गौरीशिखरम्
  - b) मेरुशिखरम्
  - c) तुङ्गशिखरम्
  - d) देवभूमिः
- 3) हिमवतः पत्नी का?
  - a) तिलोत्तमा
  - b) मेना
  - c) मालिनी
  - d) रम्भा
- 4) कालिदासस्य कृतिः का?
  - a) किरातार्जुनीयम्
  - b) नैषधीयचरितम्
  - c) रघुवंशम्
  - d) शिशुपालवधम्
- 5) पार्वत्याः पिता कः?
  - a) हिमालयः
  - b) महेन्द्रगिरीः
  - c) सह्याद्रिः
  - d) विन्ध्यापर्वतः
- 6) किं पावनं बभूव?
  - a) तपोवनम्
  - b) चन्द्रवनम्
  - c) दण्डकारण्यम्
  - d) तर्सवनम्

[P.T.O.]

(2)

AECC05.1

- 7) किन अन्विष्यति?
 a) रत्नम् b) कनकम् c) पुष्पम् d) कलत्रम्
- 8) पिनाकपाणिं वरयितुं का इच्छति?
 a) सरस्वती b) पार्वती c) लक्ष्मी d) राधा
- 9) पार्वती कुत्र अशेत?
 a) स्थण्डिलः b) शश्यायाम् c) शिलायां d) पर्णेषु
- 10) शरीरबद्धः प्रथमाश्रमाद्वय कः भूति?
 a) मुनि: b) जटिलः c) सन्यासी d) विष्णुः

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धस्त्रेष्म उत्तरं लिखत।

योग्याद्यादर्थो एठद्यु घुड्हैग्नें छुभूद्य बर्द्यारि.

Write an essay on any two of the following :

- 1) कालिदासस्य देशकालकृतीनां विषये लिखत।
 कालिदासन दै९-काल-कुड्हैग्नें नुरिलु बर्द्यारि.
 Write about the life, date and works of Kalidasa.
- 2) पार्वत्याः तपश्चर्या विशदयत।
 वावैत्य तपःकुम्हैग्नें विवरिसि.

Explain the practice of penance of parvathi.

- 3) महाकाव्यानां लक्षणानि लिखत।
 महाकाव्यां लक्षणेऽग्नें नुरिलु बर्द्यारि.
 Write the characteristics of Mahakavyas.

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

योग्याद्यादर्थो म्होरु श्लोकेऽग्नें नुरिलेव्यावनें विवरिसि.

Translate and explain any THREE shlokas.

- 1) तथा समक्षं दहता मनोभवं पिनाकिना भग्नमनोरथा सक्ति।
 निनिदं रूपं हृदयेन पार्वती प्रियेषु सौभाग्यफला हि चारूता॥
- 2) इति ध्वेच्छामनुशासती सतं शशाक मेना न नियन्तुमुद्यमात्।
 क निश्चयं इप्सितार्थस्थिर मनः पपश्च निम्नभिमुखं प्रतिपथेत्॥

(3×3=9)

(3)

- 3) अथाजिनाषाढधरः प्रगल्भवाग् ऊलान्निव ब्रह्मयेन तेजसा।
 विवेश कथिञ्चिट्लस्तपोवनं शरीरबद्धः प्रथमाश्रमो यथा॥
- 4) अतन्द्रिता सा स्वयमेव वृक्षकान् घटस्तनप्रसवणैव्यवर्धयत्।
 गुहोऽपि येषां प्रथमाप्रजत्मनां न पुत्रवात्सल्यमपाकरिष्यति॥
- 5) शिलाशच्यां सा कृतरोमविक्रियां व्रताय मौञ्जी त्रीगुणा बभार याम्।
 अकारि तत्पूर्वनिबद्ध्या तथा सरगमस्या रसनानुगुणास्पदम्॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भं विवृणुत।

एठद्यु वाक्यैग्नें नुरिलेस्त्रेष्म विवरिसि.

Explain with reference to context any Two of the following :

- 1) तपः क्व वत्से क्व च तावकं वपुः?
- 2) न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्षते।
- 3) पद्मकं सशैवलासङ्गमपि प्रकाशते।
- 4) निषेदुषी स्थण्डिल एव केवलो।
- 5) वदल्यपर्णेति च तां पुराविदः।

V. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

- अ) पश्चानां लिङ्गविभक्तिं वचनानि लिखत।

1) शिवस्य	2) वनानि
3) लतया	4) गुरुणां
5) पार्वती	6) शम्भुः
7) सा	8) रामेण

- आ) लकारपुरुषवचनानि लिखत।

1) पठामि	2) रक्षति
3) वदामः	4) गच्छतु
5) अपठत्	6) वर्तते
7) तिष्ठसि	8) निन्दन्ति

(5×1=5)

(4×1=4)

[P.T.O.]